

Ersättningsfrågan i media 11 november 2015 – 9 februari 2016

Under perioden har Dagens Nyheter gjort sin sedvanliga ranking av de högst betalda direktörerna i näringslivet med ledning av taxeringsutfallet för 2014.

Fackförbundet Kommunal har varit i fokus främst med anledning av lägenhetsaffärer men ersättningsarna i förbundet har också tagits upp, främst för de i ledningen som meddelat sin avgång.

Affärerna i Swedbank har varit mycket omskrivna, liksom VD Michael Wolfs avgång.

Electrolux före detta koncernchef blev återigen omskriven för sina ersättningar, nu i samband med avgången.

Amerikanska medier fortsatte att rapportera om skillnaden mellan vad en VD tjänar och övriga anställdas lön i snitt, ett lönegap som kommer att bli offentligt enligt de nya regler som är beslutade.

I banksektorn i USA har både de högsta fasta och rörliga ersättningar till ledande befattningshavare minskat under 2015.

Ett antal enskilda VD-ersättningar i olika länder har omskrivits eftersom rapporteringen avseende 2015 blivit offentlig.

I Storbritannien har Labourledaren Jeremy Corbyn uppmärksammats för flera uttalanden mot höga ersättningar och utdelningar.

Brittiska Oxfam har fått mycket publicitet för sin rapport om ökande global ojämlikhet.

Sverige

Assa Abloy har haft optionsprogram för chefer bland annat i Luxemburg, enligt Sveriges Radios program Kaliber. Pengarna har deklarerats och skattats i respektive chefs hemland, enligt Assa Abloy. Aktiespararna menar att bolaget inte informerat om programmens geografiska placering. I sammanhanget intervjuades även Ersättningsakademiens Lars Oxelheim. Han sade till Ekonomiekot att program för rörlig ersättning ibland kan vara otydliga (Sveriges Radio [14 december](#) och 29 december).

Affären med två höga chefer i Swedbank som bedrivit privata fastighetsaffärer vid sidan av sina jobb på banken har omskrivits i många artiklar. Chefen Magnus Gagner Geeber fick lämna banken omgående i mitten av december. Han får upp emot två årslöner i avgångsvederlag samt behålla intjänad rörlig ersättning då banken klassar honom som en ”good leaver” (Realtid 12 december och [8 januari](#)). Avgången sägs vara av personliga skäl som inte har med de uppdagade affärerna att göra.

Dagens Industri skrev i en ledare att det skedda visar att omdömet sviktat hos Swedbanks koncernchef Michael Wolf, som godkänt chefernas sidoaffärer ([25 november](#)). Senare har Wolf medgett att affärerna inte borde ha gjorts och att banken nu ändrat reglerna för bisysslor så medlemmar av koncernledningen inte kan göra den typen av affärer framöver (Dagens Industri 12 december).

Swedbank har även arrangerat jakter för stora företagskunder åren 2014 och 2015, deltagarna har dock fått betala för jakt och boende ([Svenska Dagbladet 13 januari](#)). 2016 kommer detta inte att upprepas enligt Swedbank.

Den 9 februari meddelade Swedbanks styrelse att man entledigt Michael Wolf som VD. De omskrivna fastighetsaffärerna sades vara ett mindre bidragande skäl, istället lyfte ordföranden Anders Sundström fram andra faktorer som bristande kundnöjdhet. Michael Wolf får enligt sitt avtal en avgångsersättning på motsvarande 19,5 miljoner kronor, uppger Dagens Industri (9 februari). Där ingår ett års uppsägningslön (75 procent av lönen) och därefter ett års avgångsvederlag på 75 procent av grundlönen som uppgår till 13 miljoner kronor.

Svenska Dagbladet har fortsatt att granska jaktresorna i SCA. Enligt tidningen har även Lars Idermark, vice ordförande i Swedbank och koncernchef Södra, varit med på flera av resorna, bland annat i Tyskland. Södra bekräftar för tidningen och Idermark har inte betalat för dem då de ansetts vara en del av vanlig representation ([Svenska Dagbladet 19 januari](#)).

Electrolux omskrivne VD Keith McLoughlin lämnar vitvarubolaget efter den havererade affären med General Electric. Formellt sade han upp sig själv och därmed utgår inget avgångsvederlag. Men istället kvarstår han som konsult i tolv månader, för ett arvode om 2 miljoner dollar eller cirka 17 miljoner kronor. Det är mer än en traditionell fallskärm på en årslön, skriver Svenska Dagbladet (11 januari).

Under sin tid som VD har McLoughlin erhållit cirka 165 miljoner kronor ([Dagens Industri 11 januari](#)). Han hade fast ersättning om 10 miljoner kronor för 2014 samt en rörlig del på cirka 2 miljoner kronor, plus övriga förmåner på 7,5 miljoner kronor. Debatten startade redan 2011 då det blev känt att Electrolux betalade ett ”sign on”-belopp på 45 miljoner kronor till VD:s pension.

McLoughlins VD-tid har i media handlat mer om grandiosa ersättningar än viktiga affärer, raljerar krönikören Patricia Hedelius (Svenska Dagbladet 12 januari). Konsultavtalet är bara en variant av det traditionella fallskärmsavtalet, menar hon. Enligt Dagens Industri kommer McLoughlin under fem år som VD totalt ha fått ut nära 200 miljoner kronor, medan aktien gått sämre än index ([7 december](#)). Enbart åren 2011-14 var summan cirka 150 miljoner kronor vartill kommer beloppen för 2015 och 2016.

SEB har haft ett optionsprogram för chefer som givit den högsta bankledningen mångmiljonbelopp, enligt Svenska Dagbladet. Programmet som avslutades 2014 var kopplat till aktiekursutvecklingen jämfört med parametrar som konkurrenternas utveckling och statslåneräntan. Runt 500 personer investerade cirka 110 miljoner kronor i programmet som blev värt 650 miljoner kronor. Fyra höga chefer, däribland VD, fick dela på cirka 100 miljoner kronor ([Svenska Dagbladet 14 januari](#)).

Fackförbundets Kommunal har granskats i en rad artiklar, främst i Aftonbladet. Det mesta av publiciteten har handlat om förbundets hyreslägenheter som bland annat tilldelats den egna ledningen samt utrikesministern Margot Wallström. Den huvudansvarige, kassören Anders Bergström, har valt att avgå från sina uppdrag. Han avgångsvederlag hamnar på 78 procent av lönen i 36 månader, nära två miljoner kronor (Aftonbladet 14 januari). Ordföranden i Kommunal Annelie Nordström har meddelat att hon avgår vid en kongress i maj. Även hon kommer då kunna behålla 78 procent av lönen i 36 månader, enligt förbundets så kallade trygghetsavtal.

Andra uppmärksammade avgångsvederlag rör Eniros förre VD Johan Lindgren. En uppgörelse har träffats där Eniro avstår krav på honom, som samtidigt drar tillbaka krav på avgångsvederlag. Aktiespararna är kritiska. Uppgörelsen har godkänts på en extra stämma i Eniro (Svenska Dagbladet 26 november).

Före detta VD för Intrum Justitia, Lars Wollung, fick två årslöner i avgångsvederlag, cirka 15 miljoner kronor. Det anmärkningsvärda är dock att Wollung under senare år haft en rörlig ersättning som varit dubbelt så stor som den fasta ersättningen. Detta är inte möjligt i banker, men däremot i inkassobolag, skriver Svenska Dagbladet ([30 november](#)).

Tidningen Hem & Hyra har kartlagt ersättningarna till VD i de kommunala bostadsbolagen. Genomsnittet ligger på 74 000 kronor i månaden. Högst ersättning per månad har Linköpingsbolaget Stångåstadens VD med 142 000 kronor. Genomsnittet för kommunalt anställda ligger på 28 000 kronor i månaden (Expressen 25 maj).

Annika Falkengren har varit VD för SEB i tio år, och har under den tiden fått ersättningar om 142 miljoner kronor totalt, skriver Svenska Dagbladet ([11 oktober](#)). Först på senare år har SEB dock blivit en börsframgång, och för de tio åren sammanlagt har aktien inte haft en utveckling i nivå med börsindex.

Dagens Nyheter har av tradition en ranking över de högsta inkomsttagarna i näringslivet. Även i den senaste rankingen, avseende deklarerade inkomster 2014, toppar danskan Ane Maersk McKinney Uggla, med ca 70 miljoner kronor i lön (tidningen skriver lön, men uppgifterna avser deklarerad inkomst av tjänst). Därtill kommer cirka 91 miljoner kronor i inkomst av kapital. Tvåa på listan är Patrick Söderlund, VD för spelbolaget Digital Illusions, med 66 miljoner kronor. Tidningens lista avser 20-i-topp och den nedre gränsens går vid 23,6 miljoner kronor. Dagens Nyheter skriver att SEB:s VD Annika Falkengren har etablerat sig på en rekordnivå när det gäller bankchefer. Falkengren erhöll runt 30 miljoner kronor, varav den direkta lönen från SEB utgör cirka 10 miljoner kronor, skriver Dagens Nyheter (27 december). Återkommande namn på listan är Leif Östling, Volkswagen, Johan Malmqvist, före detta VD i Getinge och Leif Johansson, styrelseordförande Ericsson.

Ersättningarna inom mejerijätten Arla har uppmärksammats i kölvattnet på artiklar om vidlyftig representation och annat. Enligt Svenska Dagbladet ([9 december](#)) har ledningen ersättningar i nivå med stora börsbolag, och 2014 höjdes de rörliga ersättningarna till cheferna kraftigt. Sverige-chefen Henri de Sauvage har cirka 6,5 miljoner kronor i ersättning. Arla kommenterar med att siffrorna gäller 2014 då mjölkpriserna var höga, sedan dess har de rörliga ersättningarna fallit.

VD-ersättningar i näringslivet jämförs ibland med professionella fotbollsspelare. Aftonbladet hävdar att Zlatan Ibrahimovic fått nära dubblerad lön från Paris St Germain till 1,5 miljoner euro, 14 miljoner kronor, i månaden. Hans lön är därmed dubbelt så hög som den bäst avlönade VD:n, enligt artikeln ([Dagens PS 27 januari](#)). Jämförelsen görs med Dagens Nyheters ranking från 27 december.

Bankerna uppmärksammas kontinuerligt för de rörliga ersättningar som avsätts i boksluten. I Nordea ökade de från 150 till 182 miljoner euro, varav Sverige utgör 58 miljoner euro. ”De områden där vi betalar bonus, som treasury, asset management och markets där ökar vi. Där har vi gjort bra resultat”, säger VD Casper von Koskull. Samtidigt har de totala ersättningarna i banken minskat, i förhållande till intäkterna ([Svenska Dagbladet 27 januari](#)). Även de rörliga ersättningarna i förhållande till intäkterna har gått ned. Nordea betalar nu ut ”rätt” rörlig ersättning, enligt VD. Dagens Industri konstaterar på sin förstasida att bonusarna ökar medan aktiekursen rasar och personal får gå i banken (28 januari). Nordea har numera även vinstavsättningsprogram för samtliga 30 000 anställda, som får dela på 760 miljoner kronor för 2015.

Swedbank och SEB har däremot minskat de rörliga ersättningarna 2015. I SEB är den totala rörliga ersättningen 785 miljoner kronor, men då ingår drygt 400 miljoner kronor i vinstdelning till samtliga anställda, motsvarande 47 000 kronor per anställd. Resten, 386 miljoner kronor, delas av 1 300 anställda som har rörlig ersättning ([Svenska Dagbladet 6 februari](#)). I Swedbank är förhållandet likartat mellan bonusprogrammet och det allmänna vinstdelningsprogrammet.

Börsraketen Fingerprint Cards är omskrivet även för dess optionsprogram. VD Jörgen Lantto har 1 300 000 teckningsoptioner i ett program som klubbades 2013. Teckningskursen sattes till 52,35 kronor och innehavet kan bli värt en halv miljard kronor, beroende på kursutvecklingen. VD:s övriga aktieinnehav är på cirka 11 miljoner kronor. Ett tidigare optionsprogram gav deltagarna cirka 1 miljard kronor att dela på, bland annat förre VD:n Johan Carlström och flera av de nuvarande högsta befattningshavarna i bolaget ([Dagens Industri 1 februari](#)).

Norge

Det har stormat i norska medier kring före koncernchefen för Telenor, Jon Fredrik Baksaas. Efter sin avgång förra året satt han kvar som konsult med en årlig ersättning på 5 miljoner norska kronor. Men Baksaas avstår nu detta avtal, liksom all rörlig ersättning för 2015 till följd av de fortsatta skrivierna och granskningarna av den misstänka korruptionen i intressebolaget Vimpelcom, en rysk mobiloperatör som blivit föremål för utredning av myndigheter i en rad länder. Baksaas var koncernchef i Telenor i 13 år och satt i styrelsen för Vimpelcom (Aftenposten 9-10 november). Han får pension från Telenor då han uppnått åldern 60 år.

EU

European Banking Authority har skjutit upp vissa nya regler för mindre banker till 2017. Reglerna skulle givit de företagen undantag från de regler som gäller stora banker när det gäller rörlig ersättning. Men de mindre bankerna skall ha samma tak för rörlig ersättning som de stora bankerna, det vill säga på två årslöner. Även det omskrivna finansdirektivet Mifid 2 är uppskjutet till 2018, då det varit svårt att lösa frågan om hur kommissioner på trading skall separeras från avgifter för finansiell research. Lagstiftarna vill göra det omöjligt att betala för research från kundernas avgifter, men den är i praktiken svårlöst ([Bloomberg 17 december](#)).

När det gäller det omskrivna taket för rörlig ersättning på max två årslöner har de flesta europeiska länder antagit EU:s regler, undantag sägs vara Belgien, Slovenien, Sverige och Rumänien. Den förra svenska regeringen motsatte sig att banker skulle kunna betala mer än en årslön i rörlig ersättning. Över 200 banker i Europa har sökt och fått aktieägarnas tillstånd att betala upp till två årslöner i rörlig ersättning ([Wall Street Journal 12 november](#)).

Kapitalförvaltare omfattas inte av EU:s tak för rörlig ersättning men kan komma att omfattas om nya föreslagna riktlinjer från EBA genomförs, där alla finansbolag som omfattas av nya direktiv för kapitaltäckning ingår. Stora fondbolag som Aberdeen, Schroders, BlackRock kan då träffas av bonustaken (Financial Times 17 januari).

Europeiska bankchefer har betydligt lägre ersättningar än amerikanska motsvarigheter. Skillnaden är 1:2. Cheferna för de nio största europeiska bankerna fick i snitt en ersättning på 4,8 miljoner pund, mot över 10 miljoner pund för de fem stora USA-bankerna (Financial Times 10 november). Skillnaderna har dessutom vuxit på senare år, då europeiska banker plågats av managementproblem och andra problem till följd av en stagnerande europeisk ekonomi.

Storbritannien

Bankanställda skall inte kunna undvika att betala tillbaka rörlig ersättning genom att byta till ny arbetsgivare, om det visar sig i efterhand att den rörliga ersättningen varit oförtjänt. Enligt ett nytt förslag från den enhet under Bank of England som sätter regler skall bankanställda som byter jobb skriva på ett kontrakt med den nya arbetsgivaren, som ger rätt att återkräva gammal rörlig ersättning (Financial Times och [Wall Street Journal](#) 13 januari). Det är vanligt att nya arbetsgivare betalar kompensation för rörlig ersättning som inte tas ut hos den tidigare arbetsgivaren, men detta kryphål skall täppas till. De amerikanska banker som är verksamma i Storbritannien betalade 2014 mer än 1 miljon dollar i ersättning till 800 bankirer. Ersättningarna offentliggörs enligt nya EU-regler.

Tankesmedjan High Pay Centre utnämner varje år en dag i almanackan som ”Fat Cat Day”, då en VD (FTSE 100-bolagen) har tjänat ihop lika mycket som en vanlig anställd måste arbeta ett helt år för. Den senaste uppskattningen är 22 timmar, så Fat Cat Day 2016 inföll den 4 januari ([Financial Times 4 januari](#)). Detta ses främst som ett PR-jippo med leder till många kommentarer i brittisk press.

Labourledaren Jeremy Corbyn har uppmärksammats för flera uttalanden mot höga ersättningar och utdelningar. Han säger att bolag som utnyttjar billig arbetskraft inte bör få betala utdelning till sina aktieägare, och att vanliga anställda måste ges ett riktigt inflytande på företagsledningens ersättningar. Uttalandena har tillbakavisats från industri- och arbetsgivarhåll ([The Guardian 10 december](#) och Financial Times 16 januari).

Frankrike

Av de franska stora bolagen i CAC 40-index har 65 procent infört kriterier avseende CSR och miljö i ersättningarna till sina ledande befattningshavare (Les Echos 6 januari). Frankrike har också kopplat avgångsvederlag och tilldelning av aktier till prestation. Bolagen måste beskriva kopplingen inför de ”say on pay”-omröstningar som sker sedan 2014 ([Les Echos 22 december](#)).

I Frankrike har debatten varit livlig kring ett antal fall av stora avgångsvederlag till toppar i näringslivet, senast Michel Combes, tidigare VD i Alcatel-Lucent. Den franska myndigheten för övervakning av finansmarknaderna AMF gör varje år en rapport om avgångsvederlagen, och har upprepade gånger kritiserat vad man anser omotiverat stora vederlag som avviker från de uppförandekoder som antagits ([Le Monde 9 november](#)).

Tyskland

Den förra VD:n för Volkswagen Martin Winterkorn får behålla sina förmåner fram till att hans kontrakt går ut i december 2016, uppger Reuters ([17 december](#)). Bolaget vill inte kommentera. Winterkorn var den högst betalde företagsledaren i Tyskland med en ersättning runt 16 miljoner euro 2014. Winterkorn avgick efter skandalen med avgasmätningarna i Volkswagen men ansåg sig personligen oskyldig.

USA

Apples VD Tim Cook tjänade 10 miljoner dollar 2015, en ökning med 11,5 procent, uppger bolaget. Försäljningen och vinsten ökade under året, men aktiekursen föll för första gången på sju år. Cook var den i företagsledningen som erhöll den lägsta ersättningen. Han har dock genom åren tilldelats aktier värda ca 300 miljoner dollar ([Reuters 6 januari](#)).

Betydligt högre ersättning under 2015 fick Googles VD Sundar Pichai. Moderbolaget Alphabet tilldelade honom aktier värda cirka 199 miljoner dollar. Flera andra ledande befattningshavare i Google tilldelades också aktier och företaget har som policy att ge aktier vartannat år till sina chefer, i syfte att uppmuntra ett mer långsiktigt ansvarstagande ([Bloomberg 8 februari](#)).

Amerikanska medier fortsätter rapportera om skillnaden mellan vad en VD tjänar och övriga anställdas lön i snitt, ett lönegap som kommer att bli offentligt enligt de nya regler som är beslutade. 1965 var skillnaden 1:20 men har sedan vuxit till 300 gånger, enligt statistik från Economic Policy Institute ([Washington Post 5 januari](#)). Vissa VD:ar tjänar mindre, som Warren Buffett (9 gånger) och Jeff Bezos, VD Amazon (som äger tidningen Washington Post), 18 gånger. De flesta VD:ar har tjänat ihop vad en anställd tjänar på ett år på några dagar in på det nya året. Statistiken talar dock inte om hur många VD:ar som ingår i studien.

Enligt en studie från Stanford School of Business vet genomsnittsammerikanen inte vad en VD för ett stort USA-företag, på exempelvis S&P 500, tjänar. I en rundfråga blev svaret 10 miljoner dollar i snitt, medan verkligheten är att siffran är tio gånger så stor. En av studiens författare menar att siffrorna är så stora att det är svårt för vanliga medborgare att ens greppa dem, och ha en uppfattning om dem ([Washington Post 5 februari](#)).

Cheferna för de amerikanska bolåneinstituterna Fannie Mae och Freddie Mac kommer att få sina ersättningar begränsade till 600 000 dollar, mot tidigare nivåer på flera miljoner dollar. Detta enligt ett lagförslag som antagits i representanthuset. Både republikaner och demokrater vill av olika skäl begränsa lönerna för dessa chefer ([Bloomberg 17 november](#)).

Amerikanska bolag tillämpar i ökad utsträckning så kallad proxy access vilket innebär att stora aktieägare får lättare att nominera kandidater till styrelserna. Aktieägare som i tre års tid haft mer än tre procent av kapitalet får denna exklusiva möjlighet, rapporterar Financial Times. Tidningen menar dock att det är tveksamt om detta leder till bättre governance i de amerikanska företagen ([Financial Times 17 januari](#)). Proxy access kan även användas för att påverka företagen i ersättningsfrågor. Då företagsledningarna ensam fått bestämma så mycket har ersättningarna till dem rakat i höjden, enligt artikeln.

Mediejätten Viacom har offentliggjort att ersättningarna till företags ordförande, som kontrollerar cirka 80 procent av rösterna i bolaget, minskade från 13 miljoner dollar år 2014 till 2 miljoner 2015. I Viacom ingår bland annat MTV och Paramount Pictures, och bolaget har attackerats av aktieägare och investerare som menar att ordföranden Sumner Redstone, 92 år, bör lämna ledningen av bolaget då han inte är kapabel att inneha posten ([New York Times 20-21 januari](#) och [Washington Post 22 januari](#)).

Bankerna Goldman Sachs och Morgan Stanley har båda minskat ersättningarna till sina VD:ar 2015. Bägge cheferna fick cirka 1 miljon dollar lägre ersättning, men beloppen ligger ändå över 20 miljoner dollar i vardera bolaget. Huvuddelen i form av aktietilldelning. Goldman Sachs fick vidkännas minskad intäkt och vinst, och Morgan Stanley har brottats med lönsamheten under året som gått ([Financial Times 22 januari](#) och [New York Times 23 januari](#)).

Däremot fick chefen för JP Morgan, Jamie Dimon, en kraftigt ökad ersättning 2015, ett år då bankens intäkter och vinst ökade. Ersättningen ligger på 27 miljoner dollar, varav 20 miljoner dollar utgörs av aktier kopplade till vissa måls uppfyllelse. Banken har ändrat ersättningarna efter stark kritik från aktieägare förra året mot att det inte fanns tydliga mål kopplade till VD:s fasta och rörliga ersättning. Den fasta ersättningen ligger på 1,5 miljoner dollar ([Bloomberg 21 januari](#)).

De stora bankerna på Wall Street har i allmänhet minskat de rörliga ersättningarna under 2015. Bolagen har också fått se aktiekurserna falla under eget kapital ([New York Times 20 januari](#)).

Ett antal så kallade fringe benefits för VD har fått stryka på foten under åren, men en förmån kvarstår och används i ökad utsträckning: fri läkarvård och medicinska kontroller för VD. Det skriver Washington Post ([26 januari](#)). Av Fortune 500-bolagen är det cirka 30 procent som betalar för detta, mot 22 procent för sju år sedan. En anledning till att förmånen omhuldas är att den visar att styrelsen inser vikten av VD:s hälsa, enligt artikeln.

USAs arbetsgivare kommer framöver tvingas visa på skillnader i ersättning beroende på faktorer som kön, ras eller etnisk bakgrund. Det uppger president Barack Obama. Enligt "Paycheck Fairness Act" måste arbetsgivarna visa att löneskillnader beror på prestationer, och inte andra faktorer ([Les Echos 1 februari](#)). Enligt Vita Husets egen hemsida tjänar kvinnor 79 procent av vad en man tjänar på motsvarande jobb.

Studier och debatt

Ersättningar till ledande befattningshavare i de största företagen har ökat drastiskt de senaste decennierna, till uppemot 300 gånger vad de vanliga anställda tjänar. Men de bidrar inte i motsvarande grad till bolagens utveckling. Istället har de tenderat att skicka pengarna som bolagen tjänar rakt in i aktieägarnas fickor, enligt en studie refererad i tidskriften The American Prospect ([28 januari](#)). 91 procent av nettovinsten i Fortune 500-bolagen har gått tillbaka till aktieägarna i form av utdelning eller aktieåterköp, under perioden 2003-12, enligt en studie från Massachusetts University som refereras i artikeln. Pengar till aktieägare istället för till investeringar och löner skapar en depressiv effekt i samhällsekonomin, enligt artikeln.

En annan studie refererad av Reuters ([10 december](#)) konstaterar att aktieåterköp höjer vinsten per aktie, och att detta mått ofta ligger till grund för VD:s kompensation. Därmed allokeras pengarna fel, till återköp istället för investeringar.

Att leda stora företag behöver inte betyda att ersättningen till VD måste vara stor. Stora företag leds av system och systemet betyder mer än personen på toppen, enligt Sir Philip Hampton, ordförande i GlaxoSmithKline, refererad i The Guardian 21 december. Artikeln jämför med fotboll, där Managers får mycket uppmärksamhet medan spelarna på planen gör jobbet (dock nämns inte det faktum att spelarna ofta har ersättningar i nivå eller över Managers).

En annan undersökning refererad i The Guardian ([18 december](#)) finner att anställda kan demotiveras om lönegapen i deras företag är för stora.

En studie från Chartered Institute of Personnel and Development fann att sex av tio anställda demotiveras av de höga löner som chefer uppstår. Endast 8 procent säger att detta är inspirerande för att arbeta hårt. Institutet, som har 140 000 medlemmar inom HR-professioner, kräver att det blir lag även i Storbritannien att offentliggöra lönegapet. Det kan jämföras med de nya Dodd Frank-lagarna i USA (Financial Times 18 december). Studien bygger på data från High Pay Centre, enligt vilken brittiska VD:ar tjänar 150 gånger mer än vanliga anställda (avser FTSE 100-bolagen) 7 av 10 anställda anser lönegapen är för stora, men siffran faller till 4 av 10 när det gäller förhållandena i det egna företaget/organisationen.

Företaget Gravity Payments i Seattle, USA, har bara 120 anställda. Men det har på kort tid blivit ett världskänt bolag sedan dess VD, Dan Price, beslutat att höja alla anställdas löner till minimum om 70 000 dollar (från 48 000) och sänka sin egen till samma nivå. Price har anklagats för att vara socialist och anti-marknadsekonomi, medan andra hyllat honom som en frälsare, Enligt ett reportage i The Guardian ([29 november](#)) skall försöket studeras av Harvard Business School men ännu återstår mycket innan några säkra slutsatser kan dras. ”Pengarna som jag spenderat på detta projekt är den bästa investering jag gjort”, säger Price.

Rörliga ersättningar gör inte att bankirer arbetar hårdare eller bättre. Det kontroversiella uttalandet från John Cryan, ny VD för Deutsche Bank, har fått stor uppmärksamhet. Betalningarna är för höga i finanssektorn, och Cryan säger att han själv inte vet varför hans eget kontrakt innefattar rörlig ersättning eftersom det inte kommer att påverka hans sätt att arbeta ([Financial Times](#), [The Guardian](#) samt [The Economist](#) 24-25 november). Cryan menar att finansbranschen inte kan fortsätta med mycket höga ersättningar för ordinarie arbete med att hantera andra människors pengar. Rörliga ersättningar måste sänkas och ta hänsyn till de böter som flera banker nyligen drabbats av, enligt bankchefen.

Den brittiska biståndsorganisationen Oxfam rapporterar att de 62 rikaste personerna i världen har tillgångar värda mer än vad halva jordens befolkning förfogar över. Ojämligheten kan också uttryckas i att 1 procent av befolkningen äger mer än de övriga 99 procenten tillsammans. De rikaste 62 personerna har ökat sina förmögenheter kraftigt 2010-15 medan den fattigaste halvan har blivit ännu fattigare, enligt Oxfam (Aftonbladet, [Dagens Nyheter](#), [Dagens Industri](#) samt [The Guardian](#) 18-19 januari). Beräkningarna bygger bland annat på data från Credit Suisse. Och välstånd som skapas i utvecklingsländer försvinner i ökad utsträckning till skatteparadis i andra länder, och kommer inte befolkningen till godo. Oxfam rekommenderar åtgärder som att stänga skatteparadis, beivra skattefuskar och höja löner. Rapporten släpptes samtidigt som det ekonomiska toppmötet i Davos och fick stor uppmärksamhet.
